

ЛЕЗГИ Газет

**Жуван Ватан, ватанэгълияр,
дидед ч'ал хуьх!**

1920 – йисалай акъатзава

N 21 (10822) хемис 24 – май, 2018 – йис WWW.LEZGIGAZET.RU

Къимет “Дагпечатдин” киоскрай - 16 манат

Ст'ал Сулейманан шииратдин йикъар Дагъустанвияр садзавай сувар

Хазран КЪАСУМОВ

Дагъустандин халкъдин шаир Расул Гъамзатова лагъайвал, чун хкажай, дуньядиз машгъур авур Ст'ал Сулейманан ци 149 йис тамам хъана. Виликан йисара хъиз, цини адаз талукъарнавай мярекат тухуниз хъсан гъазурвилер акунвай, гъавилияй XX асирдин Гомеран шииратдин сувар халкъдин еке активвал, тешкиллувал аваз къилени фена.

18-май. Къасумхуьруьн майдан. Адан патав гвай Ст'ал Сулейманан парк Россиядин Федерациядин ва Дагъустан Республикадин пайдахралди безетмишнава. Чехи шаирдин памятникдал школьникар гъурметдин къаравулда акъвазнава. Райондин культурадин дворецдин музыкантри-зуьрнечири язавай авазри инал къват' хъанвай инсанрин гъуьгуьлар шадарзава. Тебиатдини сувариз шериквалзава: югъ рагъ авай гуьлуьшанди хъанва.

Пакаман сятдин 9-дан зур жедайла, Ст'ал Сулейманан парк галайвал къиле Сулейман-Стальский райондин къил, Сулейманан шииратдин йикъар тухунин тешкиллувилдин комитетдин председатель Нариман Абдулмуталибов къиле аваз райадминистрациядин жавабдар къуллугъчиар, идарайринни общественный тешкилатрин руководителар, яратмишдай интеллигенциядин векилар атана. Абуру школьникри цуькверин клунч'ар гуналди къаршиламишна.

Нариман Абдулмуталибова, райадминистрациядин къилин сад лагъай замес-

титель Лацис Оружева, райондин общественный палатадин председатель Алимет Мейланова, жавабдар амай къуллугъчири Дагъустандин халкъдин шаир Ст'ал Сулейманан памятникдал цуьквер эцигна, шиклар яна.

Майдандалай райондин гъакимар “Кавказ” федеральный шегъре рекъелай райондихъ къевезвай къекъуьнда, Цийи Мамрачрин хуьруьн къилихъ Ст'ал Сулейманан эцигнавай памятникдал фена. Инал абуру Дагъустан Республикадин Халкъдин Собранидин депутат Гъамидулагъ Мегъамедов, “Дербент шегъер” округдин къилин везифаяр вахтуналди тамамарзавай Энрик Муслимов, шииратдин суварик атанвай багъа мугъманар хушвилелди къабулна.

Н.Абдулмуталибова, Гъ.Мегъамедова, Э.Муслимова, жавабдар маса ксари Ст'ал Сулейманан памятникдал тажар ва цуьквер эцигна.

Герейханован хуьруьн 1-нумрадин юкъван школадин аялри инал Ст'ал Сулейманан шиират хуралай къелна. Конкурсдин гъалибчи, 10-классдин ученица Диана Гъабибулаева и жигъетдай иллаки тафаватлу хъана.

Сулейманан шииратдин югъ тухунин план-сценарийда къалурнавайвал, Нариман Абдулмуталибов къиле аваз Чехи делегация Цийи Мамрачрилай “Шииратдин Меккадиз” - Агъа Ст'алдал рекъе гъатна.

XX асирдин Гомеран хайи хуьр, иллаки Ст'ал Сулейманан Квал-музейдин вилик квай, цийикла тукъуьр хъувунвай майдан суварин къайдада безетмиш-

нава: къуд пад пайдахар, банерар, цуьквер я.

Майдандал райондин художественный школадин аялри (директор Ямудин Рамазанов) Ст'ал Сулейманан памятникдай шикларин выставка тешкилнавай.

Суварин иштиракчири музейдин гъятда авай Ст'ал Сулейманан памятникдал цуьквер эцигна, инал шиклар яна.

Музейдин вилик квай майдандал цийиз эцигнавай, хъсандиз тадаракламишнавай сегънедал райондин руководителар, багъа мугъманар, яратмишдай интеллигенциядин векилар экъеч'на.

Шииратдин сувар ачухунин сифте гаф Нариман Абдулмуталибова лагъана. Ада Ст'ал Сулейманан шаирвилдин бажаргълувилай, инсанвилдин ерийрилай, адан эсерихъ авай метлебдилай лагъана, къват' хъанвайбуруз сувар мубаракна.

Н.Абдулмуталибова шаирдин Квал-музей арадал хкуник еке пай кутур Имам Яралиеван, Сулейман, Фируза Керимоврин, Зураб Шайдаеван, Рашид Сардарован, “Рычал-су” заводдин, цинин йисуз Квал-музейдин мулкар аваданламишунин къвалахриз пулдин такъатралди куьмекар гайи Абасоврин хизандин т'варар еке гъурметдивди къуна, абуруз чухсагъул лагъана.

- Чахъ халкъдин къажгъан муркладални ргада лугъудай хъсан мисал ава, - даварна Нариман Абдулмуталибова. - Вирида къуватар сад авуналди, чи рик' алай шаир Ст'ал Сулейманан Квал-музей

► 5

Нумрадай къела:

ОБЩЕСТВО

Вуч квадарна, вуч хуьзва?

Школаяр ва аялар патал учебникар, пособиар, художественный литература акъудзавай, республикада савадсузвал тергун патал алаатай асирдин 30-йисара кардик кутур чапхана тергна. Чи школаяр лап герек учебникрилай ва гъак'ни аялар патал къелдай ктабрикайни магърум хъана.

► 3

ОБЩЕСТВО

Сувар къейд ийиз 60 йис

Россиядин Федерациядин сергъятар дуньяда виридалайни яргъибур я. Абуру 18 уьлкведихъ галаз алакълу я. Маса са уьлкведизни икъван къуншияр авач. Вири уьлквейрихъ галаз амадагвилдин, дуствилдин гъакъиндай талукъ икърарар кутуннава. Гъар юкъуз госуударстводин сергъят хуьз 11 агъзур пограннаряд, ц'удралди гимияр ва катерар чпин постарал экъеч'зава.

► 4

ХУЬРУЬН МАЙИШАТ

Хъсан нетижа гана

Экологиядин йисан сергъятра аваз тухвай конкурсдин метлеб, агъалийрин гегъени къатар, карханаяр, идараяр, организацияр, хуьрерин администрацияр желб авуналди, аваданламишунин рекъий лап хъсан хуьр тайинарун тир.

► 7

ЯШАЙИШ

Налограй къур пул вахкузва

Яшайишдин къвалер къачунихъ галаз алакълу яз къур пулунихъ компенсациядин метлеб ава, эменни маса къачудайла акъатнавай харжийриз килигна, яни, къвалер маса къачудайла, харж авунавай къадардилай (2 миллиондилай виниз тушиз) 13 процент вахчудай мумкинвал жезва.

► 10

ЭДЕБИЯТ

Ватандикайни виждандикай

Заз тарсар гайи, лезги ч'алан сиреркъетленвилер ачухарай рагъметлу муаллимар - Рамазан ва Гъуьсейн Гашароврин, Нияз Мирзоеван, урус ч'аланни литературадин тарсар гайи Ольга Петровна Агъмедовадин экъу къаматар зи риклепай садрани алатдач.

► 11

ОБРАЗОВАНИЕ

Дидед ч'алан тарсар - чешнелудакас

Хайи ч'ал чирунин карда, са шакни алачиз, кабинетди виридалайни важиблу чка къазва, гъик' хъи, чпин вилералди акур зат' аялрин рик'ел гегъдалди аламукъда, ада екез таъсирда. Эгер муаллимдиз вичин тарсунин нетижаяр хъсанбур хъана канзаватла, ада кабинетда лазим шейэр хъун патал зегъмет чуьзава.

► 15

СтIал Сулейманан шииратдин йикъар

Дагъустанвияр садзавай сувар

1 ◀

куруь вахтунда цийи къаматда аваз арадал хкуни и мисалдин гъахлувал мад сеферда тестикъарзава. Къенин мярекатдизни СтIал Сулейманан шииратдал рикI алай цIудралди инсанар кIватI хъанва.

Фонограмма кутуна ва СтIал Сулейманан сес къуд патаз чкIана - ада "Съезддиз" шиир кIелзавай.

Мярекат къиле тухузвай машгур тамада ва бажарагълу культуратник Ярагъмед Ярагъмедова микрофондихъ лезгийрин СтIал Сулейманан тIварунихъ галай музыкадинни драмадин театрдин къилин режиссер, Дагъустан Республикадин халкъдин артист Мирзабег Мирзебеговаз теклифна.

- Гъурметлу дустар! - лагъана М.Мирзебегова, - къенин сувар чи театр патални къетенди я, гьикI лагъайтIа, СтIал Сулейманан театрдин галаз кIеви алакъайра хъайи ва алай вахтундани авай кас я. 1936-йисуз чи театрди СтIал Сулеймана вичин хва

Э.Муслимова музейдиз вичин патай СтIал Сулейманан чIеги суьрет багъишна.

Къилел лацу хъицикъдин бапIах, вичел хъицикъдин кIурт алаз, сегънедал СтIал Сулейманан птул Ризван Мамедов экъечIун суварин иштиракчийри гурлу капар ягъуналди къаршиламишна. Ада чIеги шаирдин сесиниз ухшар ванцелди Сулейман бубадин шиир устадказ хуралай кIелна.

СтIал Сулейманан музейдин директор, шаирдин хтул, Дагъустан Республикадин культурадин лайихлу работник Лидия Стальскаяди вичин чIеги бубадин мярекатдиз атанвай мугъманар, районэгълийр тебрикна, "Хатрут тар" шиир кIелна, музей арадал хкуни пай кутур къегъал рухвайринни баркаллу рушарин тIварар къуна, къумекайбуруз чухсагъул лагъана.

СтIал Сулейманан бажарагълувилайки мярекатдал хуш келимаяр гзаф ксари лагъана, яратмишдай интеллигенциядин векилри чIеги шаирдиз чпи бахшнавай шиират кIелна.

СтIал Мусабахъ галаз санал хъей "СтIал Саяд" драма сегънедал эцигнай. Тамаша жемятди гзаф развилелди къабулнай. 1938-йисуз Лезги театр СтIал Сулейманан тIварунихъ янай. 1969-йисуз драматург Зияудин Эфендиевани Багъиш Айдаева, СтIал Сулейманан 100 йисан юбилейдихъ галаз алакъалу яз, шаирдин умуьрдикай драма хъенай ва гъа йисуз ам театрди сегънедал эцигнай. Дагъустандин халкъдин артист, режиссер Багъиш Айдаева эцигай и тамаша яргъал йисара театрдин репертуардик хъана. 1989-йисуз лезги театрди Агъед Агъаеван "Сулейман" тамаша сегънедлай къалурнай. Тамашаяр эцигунилай гъейри, чна гъар йисуз СтIал Сулейманан шииратдин йикъар, шаирдин умуьрдиз ва яратмишунриз талукъ мярекатар къиле тухузва. Вири и кIвалахри СтIал Сулеймананни чи театрдин арада авай руьгъдин алакъайрин мягкем-виликай лугъузва. ЧIеги шаирдин тIварунихъ галай культурадин идара яз, чи театрдин коллективди гъамиша Сулейман бубадин багъа тIвар вине къазва, адан жавагъири гъамиша чи мецел, шаирдин тIварни чи рикIел ала. Театрдин коллективдин тIварунихъ кIенин сувар мубарак авуналди, заз чIеги шаирдин тIвар алай райондин гъар са югъ, къенин суварин югъ хъиз, шадвилелди къиле фена кIанзава.

Энрик Муслимова мярекатдал куруь, амма гъар са касдин рикIиз таъсирдай, ватанперсвилдин гьиссер кутадай рахунар авуна, СтIал Сулеймана лезги халкъ, Дагъларин улкъе яргъарани машгъурайди къейдна.

Шииратдин йикъан къвед лагъай пай - концертдин программани - жуьреба-жуьре нумрайралди девлетлу тир. Ам Готфрид Гъасанован тIварунихъ галай райондин музыкальный школадин хордин коллективди "Сулейман" мани лугъуналди башламишна.

Машгур манидарар Омар Меликова, Ярагъмед Ярагъмедова, Эрзиман Османова санал СтIал Сулейманан "Билбил" мани устадвилелди тамамарна.

Фольклордин манийрин ва къуьлердайбурун "Куьре" коллективдизни тамашачийри капар яна.

Къасумхуьруьн 3-нумрадин аялрин бахчада тербия къачузвай бицекри милли парталарни алаз авур къуьлуьни ва Агъа СтIалрин-Къазмайрин аялрин "Чубарук" бахчада тербия къачузвай Фатима Миримовади лагъай "Диде" маниди межлисдал мадни абур гъана.

СтIал Сулейманан тIварунихъ галай музыкадинни драмадин театрдин артистар и мярекатдал концертдин къилдин программа гваз экъечIна.

Россиядин Федерациядин лайихлу ва Дагъустан Республикадин халкъдин артист Абдул Гъабибова чIеги шаирдин къамат, шаирвилдин устадвал, камаллувал къейдзавай гъвечи сегънеяр къалурна. Дагъустан Республикадин халкъдин ва лайихлу артистар тир Фаризат Зейналовади, Руслан Пирвердиева ва маса артистри СтIал Сулейманан чIалариз хъенвай манияр лагъана.

ИкI, СтIал Сулейманан шииратдин сувар нубатдин сеферда гурлуздакъ къиле фена.

Гъар са цIар - мисал, насигъат

Рагнеда РАМАЛДАНОВА

Гъар йисан 18-майдиз, Дагъустандин шииратдин йикъарин сергъятда аваз, Махачкъалада, Сулейманан багъда, Дагъустандин общественностдин ва яратмишунардай интеллигенциядин векилар, муаллимар ва студентар, шаирарни писателар XX асирдин Гомер, Ленинан ордендин сагъиб СтIал Сулейманан яратмишунрал рикI алай ксар кIватI хъун, гъумбетдал цуьквер эцигун хъсан адетдиз элкъвенва...

СтIал Сулейман дидедиз хъайидалай инихъ 149 йис тамам хуниз талукъарнавай мярекат меркезда шаирдин гъумбетдал цуьквер эцигунилай башламишна. Ам ачухдайла, Дагъустандин писателрин Союздин председател Мегъамед Агъмедова лагъайвал, СтIал Сулейман зурба шаир, Дагъустандин шииратдин бине эцигай ксарикай сад я. Адан яратмишунар мисалризни насигъатдин келимайриз элкъвенва.

- Алай вахтунда чIалар квахъунин месэла хцидакъаз вилик акъвазнавайла, чна, гъар са дагъустанвиди, хайи чIал гъар са кардин эвел тирди аннамишна кIанда. СтIал Сулейман, Гъамзат ЦIада-са, Етим Эмин, Ирчи Казак... чакъ чешне къачудай ксар авазва. СтIал Сулейманай неинки Россияда, гъакI гзаф маса чкайрани чизвай. Адан яратмишунриз Михаил Шолохова, Борис Пастернак, Осип Мандельштам ва гзаф масабуруе еке къимет гана, - лагъана М.Агъмедова.

Дагъустандин писателрин Союздин председателди къейдна хъи, къенин юкъуз поэзияди ва литературади гзаф четин вахтар кечирмишзава. Адан гафарай кар са финансрин такъатрал алач. Ктабар чпин кIелзавайбурув агакъ тавуни къурхулувал кутазава. Алай вахтунда халкъдихъ галаз яратмишунардай ксарин-шаирринни писателрин - алакъа квахънава. Эгер классикрин эсерар кIелзавачIа, инсан вири патарихъай савадлуди я лугъуз жедач.

- Зурба камалэгълидин ирсинихъ къенин юкъузни лугъуз тежер къиметлувал ава. Чна Сулейманан гъумбет гъамиша цуькверивди безетмишда, Дагъустандин халкъарин чIалар квахъуниз рехъ гудач. Чун хизанра, кIвалера аялрихъ галаз дидед чIаларал рахун лизим я, - эвер гана М.Агъмедова.

ДГУ-дин профессор Гъажи Гашарова 1934-йисуз Максим Горькийди СтIал Су-

лейманаз XX асирдин Гомер лагъай еке тIвар гун рикIел хкана, шаирдин чIалан девлетлувилайки, яратмишунар авур девиррикай ихтилатна. Хайи халкъдин культура девлетлу ийизвай. ЧIал виликди тухузвай ксариз вири девирра еке гъурмет хъайиди лугъуналди, Гъажи Гъуьсейновича чи ата-бубайри хвейи ва чав агакъарай милли ивирар-чIалар квалдар тавуниз эвер гана.

Дагъустандин халкъдин шаир Ханбиче Хаметовади СтIал Сулейман Дагъларин улкъевдин вири девиррин ярж, лишан (визитный карточка) тирди къейдна. Чи арада амачир шаирарни писателар рикIел хкуналди, ада, СтIал Сулейманан Дагъустандин литературада еке гел тунвайдакай, адан яратмишунриз баянар гуниин лазимвал авачирдакай, чIеги шаирдин шииррай гъар садаз лазим жаваб, меслят жагъидайдакай лагъана.

"Лезги газетдин" къилин редактор Мегъамед Ибрагъимова вичин ва коллективдин патай виридаз сувар-Дагъустандин шииратдин ва Сулейман хайи югъ-тебрикна. СтIал Сулейманан Дагъустандин поэзиядик еке пай кутунвайди къейдна. Къве йис идалай вилик шаирдин кайи КIвал-музей са куруь вахтунда арадал хкайди, Махачкъалада Сулейманан гъумбет - ам фаракъатнавай чка-къиле ашукъ Алихан ва филологиядин илимрин кандидат Альберт Эседов аваз, са десте ватанперсри элкъурна жагъунда тунин кIвалахар къиле тухвайди рикIел хкана.

- Къени кралал цIи мадни сад алава хъхъанва: лезгийрин милли культурадин Махачкъалада авай тешкилатдин къил Пакизат Рагъимхановадин чалишмишвилер себеб яз. СтIал Сулейманан гъумбетдал физвай чкадал "Бульвар имени Сулеймана Стальского" гафар хъенвай мемориалдин къул гъазурнава, и мукъвара ам чкадал эцигда, - къейдна М.Ибрагъимова.

ЧIеги шаирдин яратмишунрин ва умуьрдин рекъиз талукъ келимаяр шаир ва писатель Шагъвелед Шагъмарданова, Дагъустандин халкъдин шаир Аминат Абдулманаповади, шаир Фазил Асланова ва масабуруни лагъана. Винидихъ тIварар къунвай ксари, гъакIни Дагъустандин писателрин Союздин лезги секциядин руководитель, жегъил шаир, мярекат къиле тухвай Владик Батманова, ДГУ-дин студенткайри Сулейманаз талукъарнавай, гъакIни зурба камалэгълиди вичи теснифнавай шиирар кIелна.

Конкурсадин نتیжаяр къуна

Ислам МЕГЪАМЕДОВ,
“Дагъустандин краеведенидин
центр” ДРОО-дин правленидин
председатель

Дагъустан Республикада къетлендаказ хуьзвай тѳебиатдин мулкарин (ООПТ) نتیжалувавал артухарунин ва цийи ООПТ-ар тешкилуни кѳвалахдин важиблувал къвердавай артух жезва. Тѳебиат хуьн патал ихьтин мулкар Дагъустан Республикада 25 процентдила тѳимил тушиз хуьн лазим я, гъакъикъатда лагъайтѳа, абурун къадар республикада 10,6 процентдиз барабар я. Гъа-

низ килигна, Россиядин Президентдин “Къетлендаказ хуьзвай тѳебиатдин мулкарин - виниз тир نتیжалувавал” грантдин сергъятра аваз республикадин край ахтармишунин кѳвалахрин “Къетлендаказ хуьзвай тѳебиатдин мулкарин тѳал алай месэляяр” конкурс кыле тухунин важиблувал екеди я.

2017-йисан 15-декабрдила 2018-йисан 10-мартдалди республикадин край ахтармишунин кѳвалахрин “Къетлендаказ хуьзвай тѳебиатдин мулкарин тѳал алай месэляяр” конкурс тухуздайка малумарнай.

Яшариз килигна пайнавай сад лагъай дестедин арада кыле тухвай конкурсдин نتیжаяр алай йисан 12-апрелдиз къунай, къвед ва пуд лагъай дестейрин - 16-майдиз.

Конкурсдин тешкилатчияр Дагъустан Республикадин тѳебиатдин ресурсрин ва экологиядин министерство, “Дагъустандин краеведческий

центр” ДРОО, “Дагъустандин государстводин педагогвлин университет” ГОУ ВПО тир.

Конкурсдин макъсад къетлендиз хуьзвай тѳебиатдин мулкарин къурулуш виликди тухуникай, заповедный къайда машгуруникай, Дагъустан Республикадин къетлендаказ хуьзвай тѳебиатдин мулкарин ирсинал яшар тамам тир агъалийрин ва аялрин фикир желб авуникай ибарат я.

Конкурсди вилик эцигнавай месэляяр: Дагъустан Республикадин тѳебиатдин тешпигъ авачир комплексар ахтармишунин кардал краеведрин фикир желб авун; ООПТ-рив эгечизавай тегъер хъсанди хуьнин

Конкурсдин кѳвалахрин тематика: Дагъустан Республикадин къетлендаказ хуьзвай тѳебиатдин виридалайни рикл алай чка; зи муниципальный тешкилатдин ООПТ; зи райондин ООПТ-дин тѳебиатдин летопись (къунвай чка, винел патан акунар ва накъв, тѳебиат, яд, флора ва фауна, тѳебиатдин календарь ва икл мад); чкадин агъалияр ва ООПТ: эгечизавай тегъер ва алакълалу хуьн (са ва я са шумуд ООПТ-дин чешнедаллаз); кылди къачур ООПТ-да экологиядинни гъавурда тунин кѳвалах; кылди къачур са ООПТ-да инсандин гъерекатри тѳебиатдиз ийизвай таъсир ва тѳебиат хуьнин кѳвалах.

Конкурсдиз 150-далай гзаф ахтармишунрин кѳвалахар атана. Ина яшариз килигна пайнавай пуд дестеди иштиракна: сад лагъай десте - аялар ва жаванар (14-18 йис). И номинацияда Дагъустан Республикадин юкъван умуми образованидин мектебра, лицейра, гимназияра, алава тир образованидин идарайра ва юкъван пешекарвлин училищейра кѳлзавай аялри иштиракна.

Къвед лагъай десте - жегъилар (18-35 йис). И номинацияда алмир, аспирантри, студентри, магистрантри иштиракна. Пуд лагъай десте. Ам чѳехи несил (35 йисалай виниз) патал малумарнавай. И номинацияда кѳвалахзавай пешекарри, вузрин преподавателри, ООПТ-рин ва илимдинни ахтармишунрин институтрин къуллугъчири иштиракна.

Конкурсдин نتیжайрин бинедаллаз, яшариз килигна пайнавай гъар са дестеда призерар (I, II, III дережайрин дипломантар) тайинарнава, абуруз РД-дин тѳебиатдин ресурсрин ва экологиядин министерстводин ва “Дагъустандин краеведческий центр” ДРОО-дин талукъ тир дережайрин дипломар ганва. Виридалайни гзаф баллар къазанмишай ахтармишунрин кѳвалахри яшдиз килигна пайнавай гъар са дестеда сад лагъай 2, къвед лагъай 3 ва пуд лагъай 3 чка къунва.

Конкурсда иштиракун патал къабулай амай вири кѳвалахрай “Дагъустандин краеведческий центр” ДРОО-дин грамотаяр гана. Конкурсдин вири кѳвалахар акудун патал гъазурзавай “Дагъустан Республикадин къетлендаказ хуьзвай тѳебиатдин мулкарин тѳал алай месэляяр” ктабда гъатда.

Хъсан نتیжа гана

Хазран КЪАСУМОВ

Сулейман-Стальский райондин къил Нариман Абдулмуталибова 2017-йисан 12-январдиз акъудай тапшуругъдин бинедаллаз “Зи хуьр-зи чин” конкурс-килигун малумарнай. Экологиядин йисан сергъятра аваз тухвай конкурсдин метлеб, агъалийрин гегъенш къатар, карханаяр, идараяр, организацияр, хуьрерин администрацияр желб авуналди, авадамламишунин рекъай лап хъсан хуьр тайинарин тир.

Конкурс 4 номинациядай тухвана: “Лап хъсан хуьр”, “Виридалайни хъсандиз авадамламишнавай кѳвал”, “Лап хъсан школадин гъаят” ва “Школадила виликан идарадин лап хъсан гъаят”.

Конкурс-килигунин نتیжаяр махсус комиссияди къуна. Нетижада “Лап хъсан хуьр” номинациядай 1-чка Къасумхуьрун администрацияди къуна.

“Виридалайни хъсандиз авадамламишнавай кѳвал” номинациядай 1-чка Агъастѳал-Къазмайрилай тир Рудик Рамазанован, 2-чка Къасумхуьрелай тир Тамара Рамазановадин гъаятриз гана.

“Лап хъсан школадин гъаят” номинациядай 1-чка Къулан Стѳалприн юкъван школади, 2-чка Цѳийи поселоқдин юкъван школади ва 3-чкани Курхуьруьн М.Рагъимован тѳварунихъ галай 1-нумрадин юкъван школади къуна.

“Школадила виликан идарадин лап хъсан гъаят” номинациядай 1-чкадиз Агъастѳал - Къазмайрин “Чубарук” аялрин бахча, 2-чкадиз Къасумхуьруьн 1-нумрадин аялрин бахча лайихлу хъана.

И йикъара райондин къил Нариман Абдулмуталибова райадминистрацияда кыле тухвай совещанидал “Зи хуьр-зи чин” конкурс-килигуна гъалиб хъайи ва приздин чкаяр къур хуьруьн администрациядин къил Далгат Бабаеван, идарайринни организацийрин руководителрив ва кылдин ксарив дипломар вахкана, абуруз тебрикдин келимаяр лагъана.

Конкурс-килигунин положенидихъ галаз къадайвал, гъар са номинациядай гъалибчиризи ва призерризи 10000, 6000 ва 4000 манатдин къадарда аваз пулдин призар гана.

Нариман Шамсудиновича къейд авурвал, конкурс-килигунин хъсан نتیжа гана. Гъавилляй ам районда гуьгъуьнин йисарани тухуда, иштиракзавай хуьрерин администрацийрин, организацийрин, карханайрин, идарайрин, гъакъни кылдин ксарин - квалерин иесийрин къадар артухарда.

Багъ гегъеншарна

Нариман КЪАРИБОВ

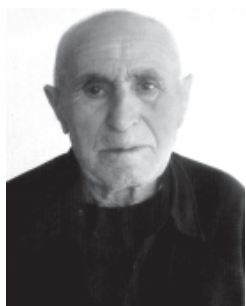
Дербентдин медицинадин колледждин муаллимрини студентри шегъер къацу авуник ва авадамламишунин лайихлу пай кутазава. Абуру суботникра ва михивал хуьнин вири мярекатра активвилелди иштиракзава.

Чирилелр жажунал хъиз, зегъметдални рикл алай коллективди къацу авунин ва авадамламишунин кѳвалахар сифтени-сифте колледждила башламишзава. Пуд йис идалай вилик кыле директор, РД-дин Общественный паладин член Светлана Гъамзатова аваз, бажарагълу коллективди Дербентдин медколледждин мулкуна (ам чѳехиди я) Гъалибвлин парк кутунай. А чѳавуз цайи 120 къелем (абурек эмишринбурни ква) вири экъечинава.

Къацу авунин кѳвалахар идалди тамам хъанач. Багъ гегъеншарунин мураддалди цини 0,2 гектардин майдан михъна, гъазурна. Гатфариз ана алава яз жуьреба-жуьре сортарин эмишрин 130 къелем кутун хъууна. Абурухъ гелкъевзава. Зулуз Гъалибвлин багъ мадни гегъенш жедат.

Халис зегъметкеш

Вадим ЖАМАЛДИНОВ

Инсанди вичин умуьурда михъи гел тун хъсан крарикай сад я. Сулейман-Стальский райондин Герейханован 1-хуьре яшамыш жезвай агъсакъл **АБДУКЕРИМОВ Хидир Мисриевич** гъа ихьтин гел тунвайбурукай сад я лугъуз жедат. Ам 1929-йисан мартдиз Мегъарамдхуьруьн райондин Магъмутахуьре дидедиз хъана. Адан дах Мисри хуьруьн колхозда лежбер тир. 6 кыл хизандин сагъиб аялар гъвечизмаз рагъметдиз фена. Кѳвалин кѳвалахар Хидирални Жабраилал аватна. Хидира дидедиз колхоздин кѳвалахра кумекар гуз хъана. Кѳвалахдила хтайла, суфрадик тухдалди недай фуни квачиз, аял гишила ахварал фидай.

Гъикъван дарвал авайтѳани, Хидира кѳелунихъ ялиз хъана. Сифте Магъмутахуьрел 4-класс кутягъна, Вино Ярагъдал 1942-йисуз 5-6-классра кѳелна. 7-класс кѳелдай мумкинвал тахъай жаван 1944-йисуз колхоздин хиперив фена. Мекъилани гишила авай адавай яргъалди кѳвалахиз хъанач, лежбервилел элячна. Гъеле 20 йисни тамам тахъанвай ада, Магъмутахуьрелай Самурдиз физ, там атлуз хкедайд. Кѳвачи-кѳвачи рекъе авай ам, галатна, ахварал фидай вахтарни жедат.

1949-йисуз Хидир Советрин Армиядин жергейриз фена, Украинада, Белоруссияда, Эстонияда, Латвияда, Литвада къуллугъна. Эстонияда къуллугъдайла гатун вахтунда адаз тоқдин симера гъатна рекъизвай инсан акуна. Мукъув фейитѳа, ам аскер тир. Тади гъалда са къурай вагърам жагъурна, тоқдин симер къакъудна, кас къиникъикай къутармишна ва частуниз хабарна. Атай кумекди аскер санчастуниз агакъарна.

Командирди адаз чухсагул лагъана ва отпуск гана. Армиядай хтайла, Хидир, вири хуьруьнвияр хъиз, Герейханован совхоздиз фена, ина кѳвал-югъ кутуна. Ам къелемар гъасилдай питомникда рабочивиле акъвазна. Са шумуд йисуз ана кѳвалахдайла гуьгъуьнуьз чубанвални авуна. Ада вич халис зегъметкеш тирди къалурна, хуьруьнвиьрин арада гуьрмет къазанмишна.

Кѳвалахдин вахтунда Хидираз совхоздин директор хъайи рагъметлу М.Бачханова са шумудра гуьрметдин грамотаяр, пулдин пишкешар ганай. Ам “Коммунистический зегъметдин зарбачи” значокдиз лайихлу хъана.

Вичин са къадар яшар ятѳани, Хидир буба хуьре жезвай хийир-шийирдикай садрани къерех хъана акъвазавач. Хъсан хизандин кыл, насигъатчи, халис инсанперес тир ам хуьруьн агъсакълрин советдин членни я.

Хидир бубадин хизанда 4 гадани 4 руш чѳехи хъана. Гуьрметлу ветеран, чна ваз мукъва жезвай 90 йисан юбилей риклин сидкъидай мубараказва. Къуй квехъ чандин сагъвал хъурай!

Лезги газет

УЧРЕДИТЕЛЬ:

Дагъустан Республикадин печатдин ва информациядин министерство

367018, Махачкъала, Насрутдинован пр., 1 "а"

КЪИЛИН РЕДАКТОР

М. И. ИБРАГЪИМОВ

Тел/Факс. (872-2) 65-00-60

E-mail: lezgiGazet@yandex.ru

КЪИЛИН РЕДАКТОРДИН

ЗАМЕСТИТЕЛЬ

М. А. АГЪМЕДОВ

65-13-55

ЖАВАБДАР СЕКРЕТАРЪ

Ш. Ш. ШИХМУРАДОВ

65-00-61

ОТДЕЛРИН РЕДАКТОРАР:

ПОЛИТИКАДИН

Н. М. ИБРАГЪИМОВ

65-00-59

ЭКОНОМИКАДИН

Ж. М. САИДОВА

65-00-59

КУЛЬТУРАДИН

Э. Д. ШЕРИФАЛИЕВ

65-00-58

ЛИТЕРАТУРАДИН

М. А. ЖАЛИЛОВ

65-00-64

ЯШАЙШИДИН ВА ЧАРАДИН

Р. С. РАМАЛДАНОВА

65-00-58

БУХГАЛТЕРИЯ

65-00-62

КАССА

65-00-58

ЖАВАБДАР КОРРЕКТОР

М. МАГЪАМДАЛИЕВА

ВЕРСТКА ИЙИЗВАЙДИ

Ш. ФЕЙЗУЛЛАЕВА

НУМРАДИН РЕДАКТОР

Н. ИБРАГЪИМОВ

Газет йиса 52 сеферда актъзава Газет алакьадин, информационный технологийрин ва массовый коммуникациядин хиле гуьзчивал авунин рекъай Федеральный кьуллугьдин Дагъустан Республикада авай Управлениди 2016-йисан 12-декабрдиз регистрация авуна.

Регистрациядин нумра ПИ ТУ 05-00358
Макъалаяр редакцияди туькьур хъийизва. Макъалайриз рецензияр гузвач ва абур элкьвена вахузвач. Редакциядинни макъалайрин авторрин фикрар сад тахъун мумкин я.

РЕДАКЦИЯДИН ВА ИЗДАТЕЛДИН АДРЕС:

367018, Махачкъала, Насрутдинован проспект, 1 "а". Печатдин кьвал

ГАЗЕТДИН ИНДЕКСАР:

Йисан - 63249

Зур йисан - 51313

Чап ийиз вахкудай вахт - 21.00

Чап ийиз вахкана - 16.00

Газет "Издательство" "Лотос"

ООО-дин типографияда чапна.

367000, Махачкъала,

Пушкинан куьче, 6.

Тираж 7225

И - Ишандик квай материалар

гъакьидихъ чапзавайбур я.

Икьван яшар хъанвайбуру келрай

НАШИ РЕКВИЗИТЫ:

ГБУ "Редакция республиканской газеты

"Лезги газет"

УФК по РД

Отделение - НБ РД г.Махачкала

БИК - 048209001

ИНН - 0561051314/КПП - 057101001

Р/Сч - 40601810100001000001

Л/Сч - 20036 Ш60090

Мубаракрай!

Ахцегь райондин Луткунрин хуьрай тир, алай вахтунда Къазахстанда яшаман жезвай машгур ватангъли, карчи ва меценат

Жигерхан Девлетханович СУЛЕЙМАНОВАЗ:

Чи баркаллу, къегьгал хва,
Авай члехи камал хва.
Самурдини Куьреди
Дамахзава къе вал, хва!

Аваданвал макъсад я,
Вун галай халкъ лап шад я
Лезги чилин абадвал
Ви эрзиман мурад я.

Мубаракрай хайи югь,
Хизандиз эке гъайи югь.
Чандин сагъвал

мягъкем хъуй,
Ви гъар са кам
уйткъем хъуй!

ВАЗ ХАЙИ ЮГЪ МУБАРАКЗАВАЙ "ЛЕЗГИ ГАЗЕТДИН" ВА ЛЕЗГИ РАДИОДИН РЕДАКЦИЯДИН КОЛЛЕКТИВАР

Нумрадиз шиир

Хуьруьг ЖАМИЛ

Гъар са карда куьмек я вун,
Зи играми, масан диде.

Диде

Сифте Аллагъ, ахпа - диде,
Абур къведни я заз вине.
Вахуз жедач дидедин гъахъ,
Хъайитлани гъайбатар вахъ.

Къвалин абур, дамах я вун,
Риклин сабур, даях я вун,
Са дагъ я вун, са багъ я вун,
Зи играми, масан диде.

Декъикъайра четин хъайи
Вакай куьмек жеда, диде.
И дуьньядал, и чилерал
За вун рикле хуьда, диде.

Лезги чилин безек я вун,
Чаз - веледриз герек я вун,

Диде-бубаяр, мукъаятвал хуьх!

Мурат ЖАПАРОВ,
Россиядин УМВД-дин Махачкъалада авай ОГИБДД-дин пропагандадин рекъай старший инспектор

Алай вахтунда Госавтоинспекциядин кьуллугъчийрик яшар тамам тахъанвай аялар улакъра аваз санай-масаниз тухунин тегъерди еке къалабулук кутазава. Гъикъ хъи, гзаф диде-бубайри чпин улакъра аялрин креслояр хъун лазим тирди кваз къазвач. Ик1, Махачкъалада алай йисан алатнавай варцара 18 йисал къедалди аялрин иштираквал аваз 23 авария хъана. Абурун нетижада 25 аялдал хирерни къацар хъана. Алатай йисан талукъ девирда лагъайт1а, арадал атай 13 авариядин нетижада -16 аялдал. Статистикади къалурзавайвал, ДТП-яр саки къве сеферда артух хъанва. Идахъ галаз сад хъиз, ав-

томашинра креслояр авачиз хъуникди, аялар сад-сада акъур дуьшуьшарни гзаф жезва. Гъаниз килигна Россиядин УМВД-дин Махачкъалада авай ОГИБДД-дин кьуллугъчийри 12-май-дилай 12-июндади Махачкъалада "Аялдин кресло" серенжем кьиле тухузва.

Тежрибади къалурзавайвал, гзаф диде-бубайри машинда аялрин хатасузвал таъминарунин месэлайриз лазим къадар фикир гузвач. Абурун члехи паюни чпин балаяр, аялрин бахчадиз тухузвай рехъ са шумуд декъикъадинди я лугъналди, машинда креслояр авачиз тухуз-хкизва. Амма диде-бубайри гъа и са шумуд декъикъани аялрин сагъламвал ва уьмуьр патал хаталубур хъун мумкин тирдакай фикирзавач. Бязи диде-бубайри лагъайт1а, машинда кресло аватлани, аял вичин патав гвай чкадал ацукъарзава. Я тахъайт1а, автокреслода ацукъарайлани, ам к1еви ийиз "рик1елай ракъурзава". И карди автокресло ишлемишун гъаваян кардиз элкьурзавайди аннамшзавач.

2018-йисан къвед лагъай най патал

Лезги газет

КХЪИХЪ!

ИНДЕКС: 6 вацранди - 51313

газетдин къимет почтарин
отделенийрай:
6 вацра - 410 манатни 10 кепек

Абонентрин яшикрай (до востребования):
6 вацра - 385 манатни 32 кепек

"Дагпечатдин" киоскрай:
6 вацра - 220 манат

Киоскрай вахчун патал газет къевай "Дагпечатдин" киоскра, сайтда (www.dagestan.press.) ва гъак1ни Махачкъалада Промшоссе куьчедин 10 "а"-нумрадин дараматда кхъиз жеда.

Чи бухгалтериядай:

"Лезги газетдин" редакциядай чпин хутахдайбур:
6 вацра - 162 манатни 50 кепек

Чи газет кхъинин патахъай суалар пайда хъайит1а,
экьунин сятдин 9-далай нянин сятдин 5-далди и нумрадиз зенг ийиз жеда: 8-928-584-16-72

Сканворд

Туькьурайди - Куругъли КЪАЛАЖУХВИ

"ЛГ"-дин 20-нумрадиз акъатай сканворддин жавабар:

ДУЪЗ ЦАРАРА: Хъиткьер. Силиси. Тава. Лабар. "Миф". Деллекхана. Тава-куллагъ. Лейли. Македонский. Олимп. Деве. Фенд. Къибришар. Девде.

ТИК ЦАРАРА: Далдамчи. Етим. Терлик. Аскеров. "Леки". Тарта. Тан. Сапфир. Салимов. Кий. Дад. Лаз. Къугъ. Исаев.

"Лезги газетдин" редакциядин коллективди хейлин йисара хайи ч1алал акъатзавай "Дагъустандин дишегъли" журналдин редактор яз к1валахай шаир Пакизат Фатуллаевадиз, "Каспийскдин дуьм-дуьз механикадин завод" ОАО-дин регъберар тир Имамудин ва Исламудин Фатуллаевриз играми диде

ФАТИМАТ

рагъметдиз финихъ галаз алакълу яз башсагълугъвал гузва.

"Дагъустандин" дишегъли журналдин редакциядин коллективди санал к1валахай юлдаш, шаир Пакизат Фатуллаевадиз играми диде

ФАТИМАТ

рагъметдиз финихъ галаз алакълу яз башсагълугъвал гузва.